

Sahra Hastanesi mi Kentsel Rant Projesi mi?

TMMOB İstanbul İl Koordinasyon Kurulu ve İstanbul Tabip Odası, İstanbul'da yapılan hastanelere dair bir açıklama yaparak konuyu kamuoyu gündemine taşımıştır. Bilindiği üzere pandemi sürecinde Yeşilköy'de bulunan Atatürk Havalimanı ve Sancaktepe'de bulunan eski askeri havaalanı üzerine, iki bin yataklı sahra hastanelerinin yapılacağı duyurulmuştu. Hastanelerin inşaatı alelacele ihale edilmiş, kısa bir süre sonra geçici olarak değil kalıcı sağlık tesisi olarak kullanılacağı belirtilmiştir.

Bu dönemde dünyanın pek çok ülkesinde fuar alanları, alışveriş merkezleri, stadyumlar modüler sistemlerle dönüştürülerek hızla geçici hastaneler yapılmıştır. Ancak iktidar, Atatürk Havalimanı terminal binalarını geçici hastaneye dönüştürmek yerine pistlerin üzerine hastane inşa ettirmeye başlamıştır.

Sağlık Bakanlığı'nca pandeminin önünün alındığı açıklamalarının yapıldığı, vaka sayılarının azaldığı günlerde, hızla bu hastanelerin inşası, hiçbir fizibilite çalışması yapılmadan 300 milyon dolara mal edilmiş iki pistin kırılması, amacın salgın hastalıkla mücadele etmekten çok Atatürk Havalimanı'nı kapatmaya ve yok etmeye yönelik olduğunu göstermiştir.

Sancaktepe'deki hastane de maalesef aynı mantıkla inşa edilmiştir. Altyapısı ve toplu taşıma ulaşım bağlantısı bulunmayan alana ilişkin daha önce de

benzer girişimlerde bulunulmuş yargı tarafından süreç engellenmiştir.

Yapılan bu çalışmalar, söz konusu arazilere çoktan göz konulmuş olduğunu, pandemi koşullarının fırsat olarak değerlendirildiğini göstermiş ve yağma başlamıştır. Projeleri kamuoyuyla paylaşılmayan bu hastanelerin, ihalesiz bir şekilde bir firmaya verilmiş olması da, ülkemizde hukuksuzluğun ulaşılmış olduğu boyutları ayrıca gözler önüne sermektedir.

Öncelikle pandemi süreci şeffaf bir şekilde, tüm istatistik sonuçlarıyla birlikte kamuoyuyla paylaşılmalıdır. Bu sonuçlar ışığında, mevcut sağlık kuruluşlarımızın doluluk oranları belirlenmeli ve yayılma hızına bağlı olarak, ne kadar bir kapasiteye daha ihtiyaç duyulacağı tespit edilmelidir. Bu veriler ışığında aşamalı bir şekilde eldeki yapı stokları dönüştürülerek değerlendirilmelidir.

Yerel ölçekte kamu binaları, gerekli teknik incelemelerden sonra uygun görülenler, mevcut durumuna, mekân planlamasına bağlı olarak pandemi-sahra hastaneleri, acil müdahale merkezlerine dönüştürülerek kullanılmalıdır. Kapatılmış boş ve atıl durumda bulunan hastaneler, fuar amaçlı kullanılan yapılar, kapalı spor salonları, modüler ve geçici sistemler gibi ihtiyaç duyulması halinde alternatif modeller çoğaltılabilir. Toplu taşıma ağıyla bağlantılı, mevcut sağlık birimlerine yakın, altyapısı uygun, iklimlendirme sistemlerine sahip veya bu sistemlerin alt

yapısına sahip, yedek güç üniteleri olan veya bu güç ünitelerini bağlayabilecek alt yapısı olan, yeteri sayıda otopark ve sağlık çalışanını barındırabilecek mekanlara sahip her yapıyı kolaylıkla, üstelik daha ekonomik bir şekilde, sahra hastanelerine dönüştürebilir. Bunlar yapılırken elimizde hazır bulunan uluslararası standartlarda bir havaalanımızı da yok etmemiz gerekmez.

Ancak pandemi sırasında covid-19 enfeksiyonu nedeniyle kaybettiğimiz iki kıymetli hocamızın isimlerinin de verildiği bu hastaneler iki kamu EAH'sine bağlanmış ve sağlık turizmine açılacağı belirtilmiştir. Bir ihtiyaç ve eldeki imkanlar envanteri de yapılmadığından plansız programsız bir şekilde, özellikle eğitimde aktif uzmanlar bu hastanelere çekilmiş ve diğer hastanelerdeki eğitim çalışmaları da aksamıştır.

SONUÇ OLARAK;

Salgına karşı; yeni hastaneler yapmak yerine, sağlık hizmetinin en hızlı, en güvenli, en yaygın ve ekonomik şekilde ulaşabileceği, mevcut yapı stoklarını kullanarak bir "sistem" kurulmalıdır. Sadece salgın değil, deprem gibi ciddi bir sorunu da bulunan ülkemizde, afet-mekân ilişkisinin yeniden kurulması, kısa vadede yapılacak planlama ve organizasyonun mevcut yapıların dönüştürülmesi, modüler ve geçici sistemlerin tercih edilmesi ve şehir planlama ölçeğinde bu yapıların tespit edilerek, hızla sahra hastanelerine dönüştürülmesi en uygun seçenektir.

